

Vabariigi aastapäeval tunnustati parimaid

Rakke valla aukodaniku tiitel anti Kalju Tammele

Leedi küla servas, kust edasi oli vaid mets ja soo, asus Vahemetsa talu, kust on pärit meie 2015. aasta aukodanik Kalju Tamm. Esimesed kooliaastad möödusid Leedi algkoolis ja alates 4. klassist Sadala keskkoolis.

Sadala koolis oli väga ühtehoidev klass, löödi kaasa isetegevuses, anti iseseisvalt kontserte ja pärast mängiti tantsuks, kus Kalju plõnnis kontrabassi. Samuti mängis ta Sadala kultuurimaja pasunakooris.

Tööga puutus Kalju kokku varakult, esialgu vanemate kõrvalt ja hiljem iseseisvalt. Keskkooliajal õppis selgeks pilpakatuse tegemise ning kolme suvega jõudis katuseid ümbruskonnas peale panna paarikümne ringis.

Õppimine on Kaljule alati meeldinud, pärast keskkooli asus ta õppima EPA-sse mehhaniseerimise teaduskonda. Viis aastat tudengielu möödusid kiirelt ja 1970. aastal pisteti talle insener-mehaaniku diplom pihku ja öeldi: "Mine nüüd ja mehhaniseeri!".

Aastake sõjaväge ja siis asus Kalju tööle Rudolf Pälsoni nimelisse sovhoosi. Tollane direktor Valter Lehtla võttis ta tööle peamehhanikuks. Kõik oli uus: inimesed, kohad ja töö, õnneks olid kaastöötajad sõbralikud ja igati nõu ja jõuga abiks.

Majandis oli tehnikat palju, aga veel rohkem oli sellega probleeme. Tollane arvamus oli, et kui mujale ei kõlba, siis lähed põllumajandusele. Nii tuli remontida mitte ainult vanu masinaid, vaid ka uued kõigepealt lahti võtta, ära kontrollida, kudevada ja alles siis töösse võtta.

Rakkesse tulekuga jätkus ka pillimäng, mängiti valla ja ümbruskonna üritustel, võeti osa laulupeost.

1993. aastal, kui sovhoos lagunes, jagati ka majand laiali. Kolmest senisest osakonnast tehti tootmisühistud, kuhu jäid kõik loomad ja põllumaad. Kõik mis üle jäi, sai keskühistule, mille esimeheks valiti Kalju Tamm. Ühistu suuremateks objektideks olid Lammasküla kuivati (BAM), puidutöökoda ning Rakke tankla. Samal aastal osutus Kalju valituks ka vallavolikogu esimeheks. Vallaasjadega tegeleb ta oma firma kõrvalt tänaseni.

Oma kodu on Kalju loonud koos Ivaga, kasvatanud suureks kaks poega Kalvi ja Taavi, kes omakorda on kinkinud neile kuus lapselast. Suur tänu sulle, Kalju, tehtud töö eest!

Poeg Kalvi Tamm oma isast: „Isa on kindlasti olnud meile eeskujuks nii eluses, inimestesse kui töösse suhtumise poolest. Abivalmis, tasakaalukas, loogilise mõtlemise ja mõnusa huumoriga. Ta on meisse süstinud uudishimu maailma asjade vastu. Meil on kodus olulisel kohal entsüklopeediad ja atlased. Kui mõni

sellele kaasa aidanud.

Sellist isa ja vanaisa sooviksin teistelegi lastele ja lastelastele.“

Fotol Kalju Tamm oma abikaasa, poja Taavi ja lastelastega.

Aukirjaga tunnustati

Mare Harendit, Helle Lillemetsa, Esta Auna ja Eha Sindoneni 40. tööjuubeli ja kohusetundliku pedagoogitöö eest Rakke lasteaias Leevike.

Tõnu Joosti pikaajalise spordielu edendamise eest Rakke vallas.

Tänukirjaga tunnustati

tantsurühma KADAKANE ja Helen Potmani kui kergejalgset tantsurühma 20. tegevusaastal.

Leelo Ambost panuse eest F. Mühlhauseni 150. sünniaastapäevale pühendatud kontsertsalvestuse ettevalmistamisel ja läbiviimisel.

Kaur Salust aktiivse tegevuse eest kohaliku elu edendamisel.

Enno Eilot noortega tegelemise ja järjepideva kohaliku spordielu edendamise eest.

poiss hakkas kodumaa tolmu jalgadelt pühkima, otsis isa ikka vastava teatmiku välja ja koos emaga uurisid nad, kuhu ilmanurka siis nüüd minnakse.

Lapsena sai isaga koos päris palju kabet ja vahel ka malet mängitud. Nüüd mängib ta hea meelega ka lastelastega.

Ta on enamasti ka heas füüsilises vormis olnud, küllap on toimetamised koduaias või talvel metsas

Fotol tublid lasteaiapäetajad Esta Aun, Mare Harend ja Eha Sindonen koos vallavanemaga.

Fotol valla tublid tegijad Tõnu Joost, Enno Eilo, Kaur Salus ning vallavanem Andrus Blok.

Vallavalitsuses otsustati

19. veebruar

- Määrata ja maksta toimetulekutoetust veebruarikuus 11 isikule kogusummas 1311.62 eurot.
- Määrata ja maksta vajaduspõhist peretoetust 2015. aasta veebruari-, märtsi- ja aprillikuul 2 isikule kokku summas 135 eurot.
- Maksta sünnipäevatoetust 30 eurot 6 sünnipäevalisele.
- Maksta ühekordset toetust kuni 760 eurot 1 isikule, kes vajab oma tervisliku seisundi tõttu vannitoa ja WC ümberehitamist/kohendamist.
- Pikendada Rakke valla omandis olevate korterite (Metsa 3-21, Metsa 6-3, Metsa 3-20, F.R.Faehlmanni tee 19-7) üürilepinguid.
- Võõrandada Rakke alevikus korter otsustuskorras korteri üürnikule hinnaga 100 eurot.
- Korraldada alla lihthanke piirmäär jääv hange

küttepuude ostmiseks.

- Väljastada ehitusluba Kõpsta seafarmi katuse renoveerimiseks ja sigala teraviljapunkrite ehitamiseks.
- Väljastada elamu Võidu 3 projekteerimistingimused rekonstrueerimiseks.
- Väljastada raieluba kolme puu raieks (Kase 6).
- Võtta riiklikus teeregistris Rakke valla kohaliku teena arvele Salla külas asuv Mäetaguse tee.
- Kinnitada kohaliku tee alusest maast munitsipaalomandisse taotlemiseks katastriüksuse moodustamine koha-aadressiga Linnu tee (Kadiküla) ja Friedrich Robert Faehlmanni tee (Rakke alevik).
- Määrata Rakke vallas asuvate elamute korteromandi seadmiseks vajaliku teenindusmaa suurused: Suure-Rakke külas Lammasküla tee 4 teenindusmaa 4612 m² (sellist ehitisealune pind 422 m²); Lammaskülas kolme korteriga elamu 5713 m² (ehitisealune pind 373

m²), helja korteriga elamu 1989 m² (ehitisealune pind 278 m²); Salla külas Mäeotsa maaüksusel asuva 12 boksiga garaažiomandi teenindusmaa suuruseks 607 m² (ehitisealune pind 227 m²).

Vallavolikogus otsustati

26. veebruar

- Taotleda Rakke valla munitsipaalomandisse Salla külas asuv kohalik tee, nimetusega Mäetaguse tee, sihtotstarbega transpordimaa.
- Võtta vastu Rakke valla 2015. aasta eelarve.
- Kasutada 2015. aastal 7% põhikooliõpetajate tööjõukulude toetusest gümnaasiumiastme õpetajate tööjõukulude toetuseks.
- Kinnitada Rakke valla raamatukogu kasutamiseeskiri.
- Laste puuduse tõttu liita Lahu Algkool Rakke Gümnaasiumiga ja lõpetada liidetava algkooli tegevus 31. augustiks 2015.

Rakke valla 2015. aasta eelarve

PÕHITEGEVUSE TULUD 2 101 614,00

Maksutulud 856 000,00
Tulud kaupade ja teenuste müügist 419 500,00
Saadavad toetused 712 659,00
Muud tegevustulud 113 455,00

PÕHITEGEVUSE KULUD (tegevusalade lõikes) 1 863 512,35

Vallavolikogu 19 930,00
Vallavalitsus 162 850,00
OV liikmemaks ja ühistegevuse kulud 9 890,00
Maakorraldus 12 840,00
Staadioni katlamaja 110 920,00
Metsa katlamaja 74 950,00
Niidu katlamaja 22 000,00
Valla teede ja tänavate korrashoid 76 070,00
Turism 10 780,00
Majanduse haldus 41 164,00
Jäätmekäitlus 7 570,00
Elamumajanduse arendamine 27 810,00
Veevarustus 46 800,00
Tänavavalgustus 12 000,00
Kalmistu 10 114,00
Ambulatoorsed teenused 2 560,00
Haiglateenused 4 322,23

Sport 31 468,00
Noortekeskus 19 080,00
Raamatukogud 57 601,00
Kultuuriüritused 67 740,00
Alusharidus 153 198,00
Lahu Algkool 42 906,00
Rakke Gümnaasium 515 572,00
Eraldised teistele KOV-dele 20 500,00
Koolitransport 31 000,00
Koolitoit 33 922,00
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse 7 810,45
Avahooldekeskus 93 518,00
Muu eakate sotsiaalne kaitse 6 900,00
Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 11 412,60
Toimetulekutoetus 30 012,07
Sotsiaalsete riskirühmade kaitse 37 775,00
Sotsiaalse kaitse haldus 20 527,00
Reservfond 30 000,00

PÕHITEGEVUSE KULUD (kulu liikide lõikes) 1 862 512,35

Sotsiaaltoetused 84 635,12
Mittesihotstarbelised eraldised 14 212,23
Personalikulud 1 012 803,00
Majandamiskulud 720 662,00

Muud kulud (sh reservfond) 31 200,00
PÕHITEGEVUSE TULEM 238 101,65

INVESTEERIMISTEGEVUS -365 056,72

Rajatiste, hoonete soetus, renov. -663 074,00
Teede ehitus ja renoveerimine -116 007,00
Sihtots. eraldised põhivara soetuseks -7 915,72
Sihtots. toetused põhivara soet. -425 770,00
Põhivara müük 100,00
Finantsstulud 70,00
Finantskulud -4 000,00
EELARVE TULEM -126 955,07

FINANTSEERIMISTEGEVUS -21 016,00

Laenude võtmine 0,00
Laenude tasumine -21 016,00

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS -147 971,07

Raha jääk aasta algul 407 853,04
Raha jääk aasta lõpus 259 881,97

Rakke valla 2015. aasta põhjaliku eelarvega on võimalik tutvuda valla kodulehel.

Korvpall

20. veebruari õhtul mängisime Tamsalus sealse meeskonnaga. Meie algkoosseis: kapten Sildmets, Hahndorf, Tamp, Birnbaum, Laumets. Ülevaade mängu käigust: Esimesest sekundist panime vastastele peale pressingu, võtsime mees meest. Vastane valis maa-ala kaitse. Algne üllatus tõi edu meile ja juhtisime 9:5. Käis karm heitlus üle väljaku ja Hahndorfi tabav kolmene andis veerandi võidu meile 23:17. Jõudu oli kulunud meeskondadel palju ja vahetusi tegime iga 3-4 minuti järel. Sildmets ründas julgelt ja tõi meile vabavisetest kaks punkti. Korve tuli vaheldumisi, ka vastaste kolmesid olid leidnud tee korvi. Kõik meie üheksa meest olid käinud platsil. Läätsa ja Kabrali mehine võitlus oma lauas andis hea

rünnaku jätku Kert Keremile, kes vormistas kiire korvi, 32:30 meile. Birnbaum ründas mitmekülgselt ja kaks punkti temalt. Vastane tegi kiirelt kaks tabavat kolmest. Ühtegi möödaviset ei andestatud, vastane oli saanud mängukindluse ja juhtis 38:35. Võtsin aja maha, pidasime nõu, aga ründelauda me endale ei saanud! Poolaeg Tamsalule 44:36. Mäng oli veel ees. Tanel Laumetsa kolm viga esimesel poolajal, seda oli palju. Birnbaum ja Laumets tegid head koostööd. Mäng oli väga võitluslik, aga seis ei muutunud, 53:45 vastastele. Hahndorf ja Sildmets tegid võimsa visketenduse ja seis oli 51:55. Keremilt veel kaks punkti ja vastastelt tabav kolmene ja veerand neile 58:53. Mis jäi „kaadrist“ välja? Meie võitmatu rünnakujanu ja kaheksast vabaviskest tabasime ainult ühe! Sekunditki ei antud aega puhata. Taastumiseks oli nii palju aega, kui

sõber aitas põrandalt üles ja tuli minna vabaviskeid viskama. Üheksa meie meest võitlesid vankumatult kaheistkümneme vastase vastu. Seis oli 70:66 vastastele. Otsustasime, et hoiame seisu tasakaalus tabavate kahepunktivisetega. Vastaste „hull“ kolmene, meilt tabavad vabavisked. Meie kaitse oli „lukus“. Pall meile, Hahndorf tegi meeletut tööd, aga ei tabanud. Edu oli vastaste poolel, riskisid ja tabasid kolmese. Laumets vastas samaga. „Pressis“ vastast kõvasti ja sai viienda vea. Jäi paar minutit veel, aga mängupilt ei muutunud. Mängu võitis Tamsalu 81:71. Sepa, Viermanni, Jalasti kohalolek oleks muutnud mängupilti kõvasti.

Kundas mängime 15. märtsil.

Heino Tasa
korvpallitreener

Noortekeskuse toimetused

Uuest aastast on juba märkamatult kaks kuud läbi saanud. Noortekeskuses on olnud signat, signat ja palju toredaid ettevõtmisi. Jaanuaris oli noortel võimalus osaleda kahel dekupaažikursusel ja kaunistada küünlaid. 23. jaanuaril võtsid noored mõõtu lauatenises ja sel korral olid paremad: I koht Allan Vara, II koht Sandero Saare, III koht Ken Nittim. 30. jaanuaril toimus mäluralli: I koha saavutasid Kadri Lebedev, Diana Sammel, II koha Deili Jaam, Gevyn Nittim, III koha Laas-Hendrik

Robootikute tegemistest

Rakke Robootikutel on olnud väga tegus 2015. aasta algus. Koolivaheajal ja esimestel nädalatel sai viimast lihvi valmistumise First Lego League robotivõistluste Põhja-Eesti poolfinaaliks, mis toimus Tallinnas 17. jaanuaril Energia Avastuskeskuses. Kui eelmisel kahel aastal osalesime FLL võistlustel ühe meeskonnaga, siis sellel hooajal juba kahe meeskonnaga: Rakke Robootikud ja Rakke Uued Tulijad. Rakke Uued Tulijad said oma esimesed ristsed ja Rakke Robootikud näitasid oma ühtlaselt head taset kõikidel võistlusaladel (roboti disain, projekti hindamine, põhiväärtuste hindamine, roboti-mäng). Roboti disainil pidid meeskonna liikmed selgitama oma roboti ehitust ja missioonide lahendamise strateegiat; projekti hindamisel oli vaja esitleda uutset õppimise strateegiat ja põhiväärtuste hindamisel lahendada etteteadmata meeskonnaülesannet; robotimängul pidi robot 150 sekundi jooksul lahendama võistlusväljakul erinevaid missioone. Rakke Uued Tulijad valmistasid projektina lauamängu kitarri võtete kiiremaks omandamiseks ning kitarr ja näppekeelpillidega seotud teadmiste täiendamiseks.

Areng hakkab sealt, kus lõpeb mugavus...

Janar Rückenberg

Reaalsus...

Spekulatsioonid, et Eesti kooliõpilaste tervis ja füüsiline võimekus on alla igasugust arvestust, on ahjuks muutunud reaalsuseks. Sellest annab üksnes üheselt mõistetava ülevaate Tervise Arengu Instituudi (TAI) osalusel läbi viidud üle-Euroopaline uuring, mis hindas kooliõpilaste tervisenäitajaid ja kehalist aktiivsust. Umbes viieteist aastat jõulist vastuseisu kehalise kasvatusõpetajate seisukohtadele on kandnud vilja ja toonud kaasa tagajärjed, mille likvideerimisega tegeleme ilmselt vähemalt sama kaua, kui kulus sellise olukorra tekitamiseks. Juba 10 aastat tegutsenud praktikuna ei pea ma tekkinud olukorra põhjuste üle pikalt juurdlema. Aktiivsust on vähe, tootmine on paigast ära ja istuvat kasutatud ajatarbimist on üle mõistuse palju, need ongi tekkinud tagajärgede peamisteks põhjusteks. Aga mitte ainult. Meid mitte eriti rõõmustava reaalsuseni on aidanud viia ka kogu see jutt, et kõik peab õppeprotsessis olema ülimalt meeldiv, mugav ja tore, „tee nii palju kui jõuad ja viitsid“. Stressi ei tohi olla, lapsed ei tohi pingutada (ei füüsiliselt ega vaimselt), kõik peab tulema lihtsalt, koduseid töid ei tohi olla jne. Haritud inimesed teavad, et STRESS on elu ja arengu normaalne osa. Selle kogemises ei ole midagi patoloogilist, otse vastupidi, teatud annus ebamugavust ja stressi on iga arengut stimuleeriva protsessi

Lumberg, Saamuel Ausmees.

Veebruaris alustas tööd fimosavikursus, kus esimesel korral õpiti modelleerima inimese pead. Piltjarditurniiri pidasime maha 6. veebruaril, sel korral paremad: I koht Marek Kilm, II koht Sandero Saare, III koht Lele-Riin Salus. 9. veebruaril tegime väljasõidu Tallinnasse TV 3 stuudiosse, saate „Me armastame Eestit“ salvestusele. Kaasasime ka seekord Väike-Maarja Noortekeskuse, et hoida transpordirahadelt kokku. Sõbrapäeval oodati meid külla Väike-Maarja Seltsimaja, kus toimus vahva sõbrapäevapidu. Meile esinesid Tanja

Mihhailova, Mikk Saar ja Karl Kanter. Diskot tegid DJ Ringo Saar ja DJ Rauno Lääne. Öhtu meeldis nii mulle kui noortele väga.

20. veebruaril oli taas mäluralli ja parimad sel korral: I koht Ken Nittim, Siim Vunder, II koht Lele-Riin Salus, Liisi Randkivi ja III koht Saamuel Ausmees.

Rõõmu teeb see, et noored osalevad meelsasti noortekeskuse tegemistes ja väljasõitudel oskavad hästi käituda.

Ikk a rõõmsate kohtumisteni noortekeskuses!

Taimi Talpas-Taltsepp, noortekeskuse juht

Rakke Robootikud mõtlesid välja võimaluse, kuidas saaks harjutada ka kodus väikekandle mängu, kui kannell ennast pole - loomulikult arvuti abil. Seekord oli neil kaasas vaid idee, kuid see tundus kohtunikele paljutootav. Kuigi robotiga missioonide lahendamine läks seekord tagasihoidlikumalt, siis oldi väga tublid projekti esitlusel ja saadi selle eest teise koha karikas.

Oma tegevust oleme ka teistele tutvustanud. Meid kutsuti Rapla Ühisgümnaasiumisse tutvustama robotika ringi tegemisi. Käisime seal 21. jaanuaril ja viie tunni jooksul osales korraldatud töötoas 148 õpilast teisest kuni üheteistkümnenda klassini.

Selle õppeaasta alguses kuulutas HITSA (Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus) välja konkursi „Tuleviku õpperuum 2050“ väga erinevate kategooriatega. Tööde esimene piirkondlik esitlemine toimus 15. oktoobril Sõmeru Avatud Noortekeskuses. Paljude esitatud tööde hulgast pääsesid 24. jaanuaril HITSA konkursi finaallüritusele Tallinnas Lauluväljakul oma tööd esitama Rakke Gümnaasiumi robotikutest Kristjan

Variksoo, Allar Kütt ja Marek Kilm. Nende töö „Värvide ja kujundite mäng“ kategoorias arvutianimatsioon või -mäng saavutas 3. koha rohkem kui viiekümne nende vanuserühmas samas kategoorias esitatud töö hulgas.

Velle Taraste ja Leelo Ambos Rakke Robootikute juhendajad

Foto! Robootikute meeskond FLL poolfinaalis.

nurgakivideks. Areng hakkab sealt, kus lõppeb mugavus, nii lihtne, elementaarne ja loogiline see ongi. Teatav ebamugavustunne ja enese sundimine käivad alati igasuguse arengu ja edasiminekuga kaasas. See puudutab nii vaimset kasvamist kui ka iseäranis kehalist võimekust ja füüsilise jõudluse tõstmiseks suunatud tegevusi. Alalises heaolus mugavustsoonist väljumata ja piire nihutamata ei olegi võimalik areneda ning taandub seegi tase, mis hetkel on. Seda nimetatakse mandumiseks ja taandarenguks.

Selged sihid viivad edasi ja distsiplineerivad...

Kuidas on võimalik areneda, kui kogu aeg on lihtne, kerge, pingutama ei pea ning „võin teha täpselt nii palju, kui viitsin, soovin ja tahan“. Täpselt nii ju on, kuna miinimumipiire ja standardeid „tarkade klubi“ arvates olema ei peaks. Kehalise kasvatusõpetajad on sellise suhtumise vastu aastaid sõdinud. Kui mind miski (ükski ajaline kriteerium, kordade arv, nõutav tehniline oskus jne) tagant ei sunni, siis ma ei olegi ju motiveeritud pingutama/omandama/suutma. Milleks? Ma võin ju teha nii palju, kui ma teen, milleks teha raskemalt, kui saab ka kergemalt? Milleks joosta nii kiiresti, et hakkab hingeldama, kui saab joosta ka nii aeglaselt, et hingeldama ja higistama ei hakka? Milleks sundida ennast midagi selgeks saama, kui saab ka nii, et midagi ei peagi selgeks saama? „Tubli olen ju igal juhul, sest ma teen nii, nagu jõuan. Aga ühest ma ei saa aru, miskipärast minu 1000 m aeg langeb igal spordipäeval järjekindlalt?“

Standardid, elementaarsed pädevused, miini-

umtase ja nende pidev taunimine, need on vägagi seotud sellega, kuhu oleme oma laste kehalisest võimekusest (tervislikust seisundist) rääkides tänaseks jõudnud. Kui õpilased pelgaksid Cooperi testis põrumist ja võimlemisraja arvestuse ebaõnnestumist „nagu katku“, küll siis vabal ajal regulaarseid harjutajaid tekiks. Aga **regulaarne kehaline aktiivsus**, see ongi ju see, millest me räägime, millest on puudus ja mida me taotleme. Arvestus/test on nagu majakas meres, mis aitab meil kurssi hoida ja annab meile teavet selle kohta, kus me oleme ja milline on hetkeseis. Teiseks, number iseenesest, näiteks kätekõver-duste arv ühes minutis ei maksagi midagi, aga teatud numbrite taga on selgelt mõistetav jõudluse tase ja võimekuse kvaliteet. Me kõik saame ju aru, et see, kes teeb minutis 23 kükki, on oluliselt kehvema füüsilise jõudluse ja võimekusega kui see, kes teeb sama ajaga 44 kükki. Oskuslikult ja eakohaselt väljatöötatud numbrilisel mõõdetavad/hinnatavad pädevused on kõikidele heaks orientiiriks, nii õpilastele, lastevanematele kui õpetajatele. Ainult et tänase süsteemi viga ongi see, et mitte miski tegelikult ei kohusta õpilast koostatud pädevusi saavutama. Kui mu Cooperi test loetakse sooritatuks isegi siis, kui ma läbin selle ükskõik mis ajaga, kasvõi jalga jala ette kõndides, siis ma ei peagi ju pingutama. Pealegi, midagi ei juhtu, kui kehaline kasvatus on veerandi lõpuks „2“, vastutab ju alati kehalise kasvatusõpetaja, kes ilmselgelt nõuab lastelt arvestustel „kuu ja tähtede taevast alla toomist“.

Järgneb järgmises lehes